Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

Generalitat de Catalunya

OPCIÓ A

1. A propòsit de Tirant lo Blanc, el professor Martí de Riquer ha escrit:

En la literatura cavalleresca anterior, des de Chrétien de Troyes, passant pel *Lancelot* i pel Tristany en prosa i arribant fins a l'Amadís de Gaula, la passió amorosa dels protagonistes no és descrita mai amb tons divertits, alegres i enjogassats com fa Martorell al *Tirant lo Blanc*, i els autors d'aquelles novel·les mai no haurien imaginat possible que l'amor pogués ésser vist amb un fons d'ironia i d'humor.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els fragments que hàgiu llegit de l'obra. [3 punts]

- 2. Una bona part de la crítica catalana considera que la poesia de Josep M. de Sagarra, especialment en el seu llibre Cançons de rem i de vela, es pot qualificar de neopopularista. Descriviu breument les característiques principals d'aquest terme (lingüístiques, genèriques, temàtiques, etc.) i, si cal, discutiu-ne la validesa. [2 punts]
- 3. Comenteu aquest fragment de l'obra de Santiago Rusiñol L'alegria que passa, que correspon al final de l'escena IX. A l'hora de fer el comentari, expliqueu sobretot de quina manera les relacions entre la imatge de l'artista que defensava Rusiñol i la societat de l'època arriben aquí al punt de màxima tensió.

[3 punts per a l'avaluació dels continguts]

[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]

L'ARCALDE: Fora del poble!

Tots: Fora!

L'ARCALDE: Fora del poble! Saltimbanquis, poetes, comediants! Fora d'aquí, somiatruites!

[...]

COP DE PUNY: Feres manses! Ja us domaria!

Tots: Fora!

L'ARCALDE: Fora! La gent que llença el diner, que no vingui en aquest poble! El diner és lo més sagrat que tenim!

CLOWN (tirant-los tots els quartos a la cara): Què se'ns en dóna, del teu diner! Aquí el tens! Poble pasturant terrossos! No en tastareu, de poesia! Us condemno a prosa eterna; us condemno a tristesa perdurable! (Rient i tocant el bombo.) Visca la bohèmia! Visca la santa alegria!

1. A propòsit de la novel·la *Bearn o la sala de les nines* de Llorenç Villalonga, el professor Pere Rosselló ha escrit:

La tècnica narrativa emprada és un dels majors encerts de la novel·la. Aquesta tècnica és també un element més del relat que pretén aportar el grau d'ambigüitat o de misteri al relat. La tècnica consisteix a introduir dos punts de vista oposats i alhora complementaris, que es combinen i se superposen.

Analitzeu aquesta idea, identifiqueu els dos punts de vista i doneu-ne alguns exemples. [3 punts]

- 2. En el *Llibre de les bèsties*, Ramon Llull no presenta només una faula sobre animals, sinó que hi fa una reflexió sobre la conducta humana i, més en concret, sobre el poder. Esmenteu, com a mínim, dos arguments que permetin de justificar-ho. [2 punts]
- 3. Comenteu aquest fragment de L'Escanyapobres de Narcís Oller, que correspon al final de la novel·la. A l'hora de fer el comentari, expliqueu l'evolució de l'Oleguer al llarg de l'obra i, sobretot, el tractament que rep aquest personatge per part del narrador, que culmina en la descoberta de les seves despulles.

[3 punts per a l'avaluació dels continguts]

[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]

Els enginyers feren destapar el pou i recorregueren la mina, entrant-hi per la boca, proveïts dels corresponents fanals. En arribar a la unió de la mina i el pou, un dels enginyers, aixecant el cap, sentí en el front la desagradosa rascada d'un objecte fred, punxós i brandejant, alhora que els seus peus ensopegaven amb pellingots de roba. [...] Llavors, ell i els seus companys remarcaren que del gruixut travesser dels ternals penjava un objecte recargolat i monstruós, ple de traus i cantells i de silueta estranyament humana. Hi acostaren les llanternes i recularen esfereïts. Era un esquelet humà. [...]

Tothom restà espaordit; mentre que un dels guies, veí de Pratbell, tot regirant la roba de terra, exclamava de sobte, fredament:

- —Ah! Ja sé qui és! L'Escanyapobres!... Un tros d'armilla del notari.
- I, com veiés que xocava la fredor de la seva expressió, afegí:
- —Una bona peça. No es perdé pas tan galant cosa!

OPCIÓ A

1. A propòsit del llibre Cançons de rem i de vela de Josep M. de Sagarra, l'escriptor Tomàs Garcés va escriure:

Gairebé tots els poemes del llibre, els uns més púdicament que els altres, no fan sinó mostrar l'espectacle desolat d'un cor. [...] Són els versos d'un home sense Déu.

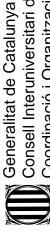
Analitzeu aquesta idea, i discutiu-la si cal, sempre donant alguns exemples del Ilibre de Sagarra. [3 punts]

- 2. En la novel·la Bearn o la sala de les nines apareixen dos personatges clarament contraposats, Don Joan i Don Toni. Sense caure en la simple explicació de l'argument, caracteritzeu-los i expliqueu-ne les semblances i les diferències. [2 punts]
- 3. Comenteu aquest fragment del capítol V del *Llibre de les bèsties* de Ramon Llull. A l'hora de fer el comentari, fixeu-vos bé en dues güestions: caracteritzeu narrativament el fragment i expliqueu quina lliçó de teoria política se'n deriva.

[3 punts per a l'avaluació dels continguts]

[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]

En una província havia un rei qui havia molts honrats barons, qui eren hòmens de gran poder. Lo rei, per tal que sos barons lo temessen e per tal que pogués tenir pau e justícia en sa terra, procurà com fos en gran amistat de l'emperador. Aquell emperador amava molt aquell rei, per los plaers que lo rei li feia, e per les bones costums que havia; e los barons del rei, per temor de l'emperador, no gosaven desobeir a llur senyor de nulla cosa que el rei lurs manàs; e enaixí estaven plans, e havia lo rei pau en sa terra.

OPCIÓ B

1. A propòsit de L'Escanyapobres de Narcís Oller, el crític Alan Yates ha escrit:

L'Escanyapobres és el producte literari que més perfectament, i amb més originalitat, es conforma a l'ideal platònic d'un realisme-naturalisme autòcton plantejat per la crítica catalana coetània.

Analitzeu aquesta idea i justifiqueu-la adequadament amb exemples extrets de la novel·la d'Oller. [3 punts]

- 2. Entre moltes altres caracteritzacions, la novel·la de Joanot Martorell *Tirant lo Blanc* pot ser considerada com una novel·la cavalleresca. Expliqueu breument en què consisteix aquest qualificatiu. [2 punts]
- 3. Comenteu aquest fragment de L'alegria que passa de Santiago Rusiñol. Fixeu-vos que correspon a l'última escena de l'obra. A l'hora de fer el comentari, expliqueu la importància de la figura del personatge que parla i analitzeu l'oposició entre els dos mons que apareixen enfrontats en l'obra.

[3 punts per a l'avaluació dels continguts]

[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]

Joanet (Mirant per on ha marxat el carro): Déu meu! Adéu, poesia! Adéu, visió d'un instant! Aneu enllà, mentres jo em quedo encastat aquí, a la prosa! Amb vostres cançons amargues i rialleres, em deixeu una recança, el buit al cor, d'un trosset de joventut que corre darrera vostre! Sou l'alegria que passa. I que trista és l'alegria per als que passen i els que es queden! Com que sóc fill del terròs, m'haig de veure condemnat a veure sempre la mateixa iglésia, a sentir aqueixes campanes, a veure aqueixes parets, a morir d'ensopiment i a no adonar-me del viure. Dormim. (S'adorm en un plàtano i cau una pluja de fulles seques.) Dormim al llit de la prosa, ja que em fuig la poesia.